

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ช่าง อุตสาหกรรม" มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในกระบวนการอาชีพ การศึกษาและทำการทำเนินชีวประจําวัน

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม จากวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ๖ สาขา คือ สาขาช่างกลสร้าง สาขาช่างกลโรงงาน สาขาช่างเชื่อมและโลหะแผ่น สาขาช่างไฟฟ้า และสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยสุ่มวิทยาลัยจากจังหวัดในภาคกลางที่มีวิทยาลัยเทคนิคmarอีล ๕๐ และใช้วิทยาลัยเทคนิคทุกวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ได้วิทยาลัยเทคนิคห้วยหมก ๑๒ วิทยาลัย รวมรวมรายชื่อ ห้องผู้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ห้อง ๖ สาขา สุ่มรายชื่อโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายสาขาละ ๔๘๓ คน รวมเป็นตัวอย่างประชากรห้องหมก ๒,๘๙๘ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้นนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม เกี่ยวกับสถานภาพหัวใจของผู้ตอบแบบสอบถาม และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ช่าง อุตสาหกรรม แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพหัวใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การนำรำเบียนวิธีทางวิทยาศาสตร์ ไปใช้ประโยชน์ในการ
ประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ และการคำเนินชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 3 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ช่าง
อุตสาหกรรม ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การศึกษา
ต่อ และการคำเนินชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้จัดได้สังเกตส่วนด้านไปให้ด้วยงบประมาณ และ
รองรับกลับทางไปรษณีย์ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์ จำนวน 1,270 ฉบับ
คิดเป็นแบบสอบถามได้รับคืนร้อยละ 43.82

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้จัดได้นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ โดยการหาค่า
ร้อยละ ในค้านสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่ามัธยมเลขคณิต และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรำเบียนวิธีทางวิทยาศาสตร์และ
ความรู้ที่ได้รับ จากการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม ไปใช้ประโยชน์และหาค่า^{ร้อยละ}
ความอื่นในเรื่องความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สู่ปุลการวิจัย

1. ผู้สำเร็จการศึกษาหั้ง 6 สาขามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยว่า น่าระเบียบ
วิธีทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและ/หรือการศึกษาต่อ และ
การดำเนินชีวิตประจำวันได้ในระดับมาก

2. ผู้สำเร็จการศึกษาหั้ง 6 สาขามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยว่า น่าความรู้
จากการเรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 23 เรื่องไปใช้ประโยชน์ในการ
ประกอบอาชีพและ/หรือการศึกษาต่อ และการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนี้

2.1 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นตรงกันว่า น่าความรู้ไปใช้
ประโยชน์ได้ในระดับมาก 13 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง การเคลื่อนที่ แรงและการเคลื่อนที่
โน้มนต์และการสมดุล งานและหลังงาน ไฟฟ้ากระแสตรง ไฟฟ้าแม่เหล็ก โลหะ
กับการผุกร่อน อิทธิพลของความร้อนต่อสาร สมบัติของของแข็ง โครงสร้างและ
สมบัติของโลหะ ระบบแรง และหลังงานศักย์และความจุไฟฟ้า

2.2 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นตรงกันว่า น่าความรู้ไปใช้
ประโยชน์ได้ในระดับน้อย 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง สารประกอบและสารละลาย และ
รัศกสังเคราะห์

2.3 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นไม่ตรงกัน 8 เรื่อง ได้แก่
เรื่อง ความคันของของเหลวและก๊าซ แสงและเสียง เชื้อเพลิงและสารหล่อล้น
การเคลื่อนที่แบบหมุน การไหลของของเหลว คลื่น คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า และ
โครงสร้างและสมบัติของสาร

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา สามารถอภิปรายผล
ได้ดังนี้

1. เกี่ยวกับการนำร่องเบียนวิธีทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ปัจจุบันในการประกอบ
อาชีพและหรือการศึกษาต่อ และการคำนึงเชิงปรัชญา พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาหั้ง
6 สาขานำร่องเบียนวิธีทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ปัจจุบันในการประกอบอาชีพและหรือ
การศึกษาต่อ และการคำนึงเชิงปรัชญาในระดับมาก แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษา
เหล่านี้มีความเห็นว่าตนเอง ไก้นำร่องเบียนวิธีทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
ได้มาก ซึ่งสุรัตน์ นิยมคำ (2517 : 84) ได้กล่าวถึงการนำความรู้และกระบวนการ
การทำงานวิทยาศาสตร์ไปใช้แก้ปัญหาในเชิงปรัชญาไว้ว่า "การที่นักเรียนจะแก้ปัญหา
ไก่นักเรียนจะต้องจำความรู้และกระบวนการที่เคยเรียนมาแล้วให้ จะต้องมีความเข้าใจ
ในสิ่งที่จะเป็นไกด์นั้น และจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ในการเลือกแนวทางความรู้
เดิมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาใหม่มาใช้"

2. เกี่ยวกับการนำความรู้จากการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม
ไปใช้ปัจจุบันในการประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ และการคำนึงเชิงปรัชญา
พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหั้ง 6 สาขามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยว่าความรู้จากห้องน้ำ
23 เรื่องไปใช้ปัจจุบันในการประกอบอาชีพและหรือการศึกษาต่อ และการคำนึง
เชิงปรัชญาในระดับมาก 13 เรื่องค่อนข้าง แสดงว่าเนื้อหาวิทยาศาสตร์
ช่างอุตสาหกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การคำนึง
เชิงปรัชญา รวมทั้งเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการ
วิจัยของ สามารถ หนองสินธุ์ (2528 : 48-66) ซึ่งพบว่า ครูช่างก่อสร้าง
ครูช่างโยธา ครูช่างเทคนิคสถาบันศึกษา ครูช่างยนต์ ครูช่างเทคนิคการผลิต
ครูช่างเทคนิคโลหะ และครูช่างเทคนิคอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชา
วิทยาศาสตร์สำหรับช่างอุตสาหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

พุทธศักราช 2527 เรื่อง แรง โน้มนต์ของแรง สมดุลย์ของแรง ความเชิง
แรงของวัสดุ กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน งาน พลังงาน การขยายตัวและหดตัว
ของวัสดุ มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนหรือนำไปใช้ในทางช่างในระดับมาก
ถึงมากที่สุด เรื่องสารกัดกร่อนพบว่าครุช่างชนิด ครุช่างเทคนิคการผลิต ครุช่าง
เทคนิคโลหะ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหามีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนหรือนำไป
ใช้ในทางช่างในระดับมาก และสาเหตุที่เรื่องระบบแรงซึ่งเป็นเรื่องสำคัญช่าง
ก่อสร้างโดยเฉพาะ และเรื่องพลังงานศักย์และความจุไฟฟ้าซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ
ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ นำไปใช้ประโยชน์ในระดับมาก
 เพราะเนื้อหาของเรื่องถังกล่าวมีความจำเป็นและสำคัญต่อห้องนี้ ๆ โดยตรง

เรื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและ
หรือการศึกษาต่อ และการคำนึงชีวิตประจำวันให้ในระดับน้อยมี 2 เรื่องคือกล่าว
ทั้งนี้อาจเป็นเหตุว่าเนื้อหาของเรื่องห้องส่องมีความเกี่ยวข้องกับวิชาเคมีมากและ
เป็นเคมีพื้นฐาน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากศึกษาต่อในด้านช่างที่มีความเกี่ยวข้อง
ทางด้านพลังก์ ถังน้ำเนื้อหาระบบประปาและห้องส้วมอยู่ในด้านการใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษา
ต่อ ใน การประกอบอาชีพและการคำนึงชีวิตประจำวันก็เช่นเดียวกันไม่เกี่ยวข้องกับ
เรื่องเหล่านี้โดยตรง และยังพบอีกว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากประกอบอาชีพตรง
กับความรู้ที่ได้เรียนมา และคงว่างานที่ทำใช้ความรู้ด้านพลังก์มากกว่าด้านเคมีจึงทำ
ให้ความคิดเห็นโดยเฉลียว่าเกี่ยวกับเรื่องถังกล่าวมีค่าอยู่ในระดับน้อย

เรื่องที่เหลืออีก 8 เรื่องนั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นไม่ตรงกัน
ในเรื่องของการนำไปใช้ประโยชน์ และเมื่อพิจารณาทั้ง 8 เรื่อง จะเห็นว่า
ส่วนใหญ่ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่านำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการ
คำนึงชีวิตประจำวันໄก้ในระดับน้อย และส่วนใหญ่เห็นว่านำไปใช้ประโยชน์ในการ
ศึกษาต่อໄก้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเหตุว่าเนื้อหาวิชาในเรื่องถังกล่าวส่วน
มากเป็นความรู้พื้นฐานที่กล่าวถึงหลักการ กฏ และทฤษฎี ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้
ประโยชน์ໄก้โดยตรง แต่สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับสูงขึ้นໄก'

ขอเสนอแนะ

1. การพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม ความมีการปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ โดยคัดเนื้อหาที่เห็นว่านำไปใช้ประโยชน์ในค้านค่าง ๆ ไก่น้อย และเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกับวิชาช่างที่เห็นว่าไม่จำเป็นออก และเพิ่มรายละเอียดที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ให้ลักษณะเดียวกัน
 2. ในค้านการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะ และสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการประกอบอาชีพ และการทำเนินชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น
 3. ควรจะทำการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแผนการเรียนวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม ไปใช้ประโยชน์ในค้านค่าง ๆ ด้วย
 4. ความมีการวิจัยเพื่อสำรวจความต้องการของนายจ้าง เจ้าของกิจการ หัวหน้างานเกี่ยวกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับหัวหน้างานได้รับ
 5. ความมีการวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม ที่สำเร็จในปีล่าสุด เพื่อให้เก็บข้อมูลที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

หนังสือ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่หน้า (พ.ศ. 2525 – พ.ศ. 2529). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2525.

ลงชื่อ จิวปรีชา. "คำชี้แจง" หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ชั้งอุดมศึกษา 1 ส.ว 111.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.

พระองค์ กรรมสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์บรรณาธิ, 2525.

..... สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาภานิช,
2525.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมอาชีวศึกษา. หลักสูตรวิชาช่างโลหะรูปพรรณ ประโยชน์ด้วยมือศึกษาตอนปลายอาชีวะ พ.ศ. 2506. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสารพัดช่าง,
2510.

..... หลักสูตรวิชาช่างวิทยุและโทรคมนาคม ประโยชน์ด้วยมือศึกษาตอนปลายอาชีวะ พ.ศ. 2506. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสารพัดช่าง, 2511.

..... หลักสูตรนัดยามศึกษาตอนปลายอาชีวะพุทธศักราช 2511 แผนกศึกษาดูงาน. กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนสารพัดช่าง, 2511.

..... หลักสูตรประโยชน์ด้วยมือศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518. กรุงเทพมหานคร :
โรงเรียนสารพัดช่าง, 2518.

..... หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศึกษา, 2519.

_. หลักสูตรวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม มุนฑ์กราช 2524. กรุงเทพ
มหานคร : โรงเรียนสารพัดช่าง, 2523.

สั่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือ
เรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 1 ส.ว 111. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาก分校, 2525.

_. หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 2 ส.ว 121 และ ส.ว 122.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาก分校, 2525.

_. หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 3 ส.ว 211. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาก分校, 2527.

_. หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 4 ส.ว 221 ช่างยนต์
ช่างกลโรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาก分校,
2525.

_. หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 4 ส.ว 222 ช่างเชื่อมและ
โลหะแผ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาก分校,
2525.

_. หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 4 ส.ว 223 ช่างก่อสร้าง
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาก分校, 2525.

_. หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม 4 ส.ว 224 ช่างไฟฟ้า
ช่างอิเล็กทรอนิกส์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภ
าลาก分校, 2525.

สุวัฒน์ นิยมก้า. การสอนวิทยาศาสตร์แบบพัฒนาความคิด. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
วัฒนาภานุช, 2517.

บทความและเอกสารอื่น ๆ

บรรจง สูสกุลชาติ. "การอาชีวศึกษาเพื่อคุณภาพในสถานศึกษาปัจจุบัน." อาชีวศึกษา.

26(ฤฤทศจิกายน 2529):19.

วิจัยและประเมินผล และสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม, สาขา. "การติดตามผลการใช้หลักสูตร
วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรมระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 1 และชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรมภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2526." รายงานอันดับที่ 12/2527. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี. (อั้กส์เนา)

วิเวก ปางพูนพงษ์. "แนวคิดและนโยบายในการจัดการอาชีวศึกษา" ในสูนย์แนะแนวการ
การศึกษาและอาชีพ, หน้า 10-13. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, 2525.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. "หลักสูตรประถมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ บุตรค้าชาย
2512 แผนกวิชาช่างหอพัก." กรุงเทพมหานคร: กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษา
ธิการ, 2512. (อั้กส์เนา)

ไสว วงศ์ทองเหลือง และคณะ. "การพัฒนาหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
ช่างอุตสาหกรรม." ใน 12 ปี ของการพัฒนาการค้านการศึกษาวิทยาศาสตร์
และคณิตศาสตร์ในประเทศไทย, หน้า 113-118. สถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ชวนพิมพ์, 2527.

วิทยานิพนธ์

นพวรรณ ส่อนตะวัน. "ความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน
วิทยาศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างอุตสาหกรรม"

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาแม่ข่ายมหิดล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

หนัส วิมุกตายน "พัฒนาการของการสอนวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาแม่ข่ายมหิดล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2521.

รักษาดี นาโพธิ์. "ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิชาชีพ เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา
วิทยาศาสตร์ช่างอุตสาหกรรม" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาแม่ข่ายมหิดล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สามารถ นาประลักษณ์. "ความคิดเห็นของครุวิทยาศาสตร์และครุช่าง เกี่ยวกับรายวิชา
วิทยาศาสตร์ สำหรับช่างอุตสาหกรรมตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2527" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาแม่ข่ายมหิดล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

Book

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill,
1973.

Roscoe, John T. Fundamental Research Statistics for Behavioral
Sciences. 2nd,: New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.,
1975.